

คุณลักษณะเชิงปริมาณขององค์ประกอบทางกายภาพ
ในพื้นที่เขตอนุรักษ์กลุ่มอาคารสถาปัตยกรรมและสิ่งปลูกสร้างดั้งเดิมทรงคุณค่า
ประเทศญี่ปุ่น¹

The Quantity Characteristic of Physical Elements in DENKEN, JAPAN

อัมเรศ เทพมา

หลักสูตรสถาปัตยกรรมปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: amaiest@hotmail.com

เทิดศักดิ์ เตชะกิจจขจร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจักษ์ภาควิชาสถาปัตยกรรม

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: Terdsak@gmail.com

บทคัดย่อ

เขตอนุรักษ์สถาปัตยกรรมทรงคุณค่าเป็นระบบการอนุรักษ์ทางสถาปัตยกรรมที่ทำให้กระบวนการอนุรักษ์ของประเทศญี่ปุ่นดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งวิธีการดังกล่าวใช้การกำหนดขอบเขตพื้นที่ครอบคลุมองค์ประกอบทางกายภาพเป็นสำคัญ ดังนั้นการวิจัยในครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะเชิงปริมาณองค์ประกอบทางกายภาพในเขตอนุรักษ์สถาปัตยกรรมทรงคุณค่าของประเทศญี่ปุ่นรวมทั้ง 111 เขต และเปรียบเทียบใน 87 เขตซึ่งมีข้อมูลรายละเอียดตั้งแต่ปี ค.ศ.1976-2015 จากการศึกษาพบว่าการแบ่งประเภทชุมชนเพื่อขึ้นทะเบียนเป็นเขตอนุรักษ์สถาปัตยกรรมทรงคุณค่าทั้งสิ้น 8 กลุ่ม และแบ่งองค์ประกอบทางกายภาพ เป็น 4 ประเภท คือ พื้นที่ อาคาร สิ่งปลูกสร้าง และภูมิทัศน์ โดยองค์ประกอบทางกายภาพที่สำคัญ 2 กลุ่มคือ ด้านพื้นที่และด้านอาคารมีคุณลักษณะเชิงปริมาณที่แตกต่างกันอย่างมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการกำหนดเขตอนุรักษ์สถาปัตยกรรมทรงคุณค่าไม่ได้คำนึงถึงขนาดของพื้นที่และจำนวนปริมาณอาคารเป็นสำคัญ อีกทั้งยังพบว่าในด้านพื้นที่ซึ่งมีปริมาณพื้นที่มากที่สุดไม่ได้เป็นเขตที่มีความถี่ของอาคารหนาแน่นมากที่สุด แต่ในขณะเดียวกันเขตซึ่งมีปริมาณพื้นที่น้อยที่สุดสามารถมีปริมาณอาคารที่มีความถี่หนาแน่นมากที่สุดได้เช่นเดียวกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าความถี่ของอาคารไม่ได้ส่งผลกระทบต่อข้อกำหนดเขตพื้นที่อนุรักษ์ และการกำหนดเขตไม่จำเป็นต้องมีปริมาณความถี่ของอาคารที่มีความหนาแน่นมาก จากที่

¹ บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัย นายอัมเรศ เทพมา และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทิดศักดิ์ เตชะกิจจขจร เรื่อง เกณฑ์การกำหนดเขตอนุรักษ์ทางสถาปัตยกรรมในประเทศญี่ปุ่นเพื่อพัฒนางานอนุรักษ์สถาปัตยกรรมในประเทศไทย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์หลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กล่าวข้างต้นจึงทำให้การเพิ่มขึ้นของเขตอนุรักษ์สถาปัตยกรรมทรงคุณค่าในประเทศญี่ปุ่นมีอัตราการเพิ่มขึ้นทุกปี โดยในปี ค.ศ. 2012 มีอัตราการการขึ้นทะเบียนเขตอนุรักษ์สถาปัตยกรรมทรงคุณค่าเพิ่มขึ้นสูงสุด ถึง 9 เขต

คำสำคัญ: เขตอนุรักษ์สถาปัตยกรรมทรงคุณค่า, คุณลักษณะเชิงปริมาณ, องค์ประกอบทางกายภาพ, อนุรักษ์สถาปัตยกรรม

Abstract

Denken system is the architectural preservation system that contributes the effective process of architectural preservation in Japan. This system is to use boundary determinations as a main method to cover physical elements in each area. The objectives of this study were; to compare the quantity characteristic of physical elements of Denken areas in 111 districts in Japan, and to compare each area in 87 denken areas by using descriptive information during B.C. 1976-2015. The findings revealed that the categorizing system of the communities in registering as denken system came out as 8 groups. Each group was classified by the physical elements into 4 categories including; areas, buildings, structures and landscapes. According to this, the importance elements in the category of area and building showed much difference in terms of quantity. This resulted that the denken system was not relatively considered in the quantity of areas and of buildings as the first place. Moreover, in the area category which comprised the most area was not the area of the most frequency of founded building. Meanwhile, the least area was founded as the occurrence of the most of frequency of building as well. According to this, the frequency of building did not effect to the boundary determination of preserved districts and it was not necessary to come with the frequency of founded building. From the above mentioned, it resulted that the rising rate of preserved Denken in Japan increased every year. Especially in 2012, the registration rate of preserved denken had raised the most in 9 districts.

Keyword: Denken, Quantity characteristic, physical elements, architectural preservation

1. บทนำ

ประเทศญี่ปุ่นเป็นประเทศที่มีการเพิ่มขึ้นของเขตอนุรักษ์สถาปัตยกรรมอย่างต่อเนื่อง จากจุดเริ่มต้นของกระบวนการอนุรักษ์ที่เกิดจากการตื่นตัวในการรักษาอาคารบ้านเรือนแบบดั้งเดิมซึ่งกำลังถูกทำลายจนทำให้เกิดความสูญเสียเชิงอัตลักษณ์และมรดกเชิงภูมิปัญญาในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ซึ่งการอนุรักษ์ในช่วงแรกนั้นยังเป็นการอนุรักษ์ในลักษณะการบูรณะและรักษาอาคารที่เน้นเฉพาะอาคารแบบหลัง

เดียวจนกระทั่งมีพัฒนาการอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรมในช่วงต้นทศวรรษที่ 1970 ด้วยการผลักดันให้ท้องถิ่นอกระเบียบเฉพาะควบคู่ไปกับการพัฒนากฎหมายด้านการอนุรักษ์ของประเทศจนพัฒนาการอนุรักษ์แบบกลุ่มอาคารโดยครอบคลุมบริเวณและสภาพแวดล้อมซึ่งเริ่มต้นด้วยการประกาศเป็น “เขตพื้นที่เพื่อการอนุรักษ์กลุ่มอาคารสถาปัตยกรรมและสิ่งปลูกสร้างดั้งเดิม” หรือ “Dentou-teki-Kenzoubutsu-gunHozon-Chiku”(传统的建造物群保存地区) “District for Preservation of Group of traditional buildings” สามารถเรียกย่อๆได้ว่า “Denken Chiku” (伝建地区) หรือ Preserved District ซึ่งมีความหมายถึง “เขตอนุรักษ์สถาปัตยกรรม” และเมื่อมีการพิจารณาว่าเห็นควรยกระดับความสำคัญของพื้นที่ซึ่งพิจารณาแล้วว่ามีคุณค่าเป็นพิเศษด้วยการประกาศเป็น “เขตพื้นที่เพื่อการอนุรักษ์กลุ่มอาคารสถาปัตยกรรมและสิ่งปลูกสร้างดั้งเดิมทรงคุณค่า” หรือ “Juuyou-Dentou-teki-Kenzoubutsu-gun- Hozon-Chiku”(重要传统的建造物郡保存地) หรือ “District for Preservation of Group of Precious Traditional Buildings” หรือสามารถเรียกย่อๆได้ว่า “JuuDenken” (重伝建) หรือ “Denken” (伝建) หรือ “JuuDenkenChiku” (重伝建地区) หรือ Important Denken District ซึ่งหมายถึง “เขตอนุรักษ์สถาปัตยกรรมทรงคุณค่า” (Techakitkachorn, 2016:7) ซึ่งแนวคิดหลักทั้งสองเขตมีความครอบคลุมกลุ่มอาคารทางสถาปัตยกรรมและสภาพแวดล้อมที่ก่อให้เกิดสุนทรียภาพของพื้นที่ ซึ่งแนวคิดหลักนั้นแตกต่างจากเดิมที่เน้นอาคารหลังเดียวแต่ให้ความสำคัญกับพลังของลักษณะการรวมเป็นกลุ่มอาคารที่สามารถก่อให้เกิดผลด้านการอนุรักษ์อย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ

การพัฒนาแนวคิดดังกล่าวข้างต้นได้สร้างให้ญี่ปุ่นในปัจจุบันมีเขตอนุรักษ์สถาปัตยกรรมทรงคุณค่าจำนวนกว่า 111 เขตพื้นที่ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าระบบการกำหนดเขตพื้นที่ซึ่งใช้วิธีการกำหนดเส้นขอบเขต (Boundary) ที่ครอบคลุมพื้นที่ทั้งกลุ่มอาคารและสภาพแวดล้อมโดยรอบนั้นเป็นกระบวนการที่สำคัญที่ผลักดันให้กระบวนการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมของประเทศญี่ปุ่นมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

การกำหนดเส้นขอบเขตนั้นเป็นการนำเข้าสู่ข้อมูลด้านพื้นที่เพื่อเข้าสู่ขั้นตอนของการอนุรักษ์ในลำดับแรก ซึ่งมีระดับขั้นตอนการกำหนดเส้นขอบเขตในแผนที้อย่างน้อยใน 3 ระดับ ประกอบด้วยเส้นขอบเขตพื้นที่สำรวจ เส้นขอบเขตพื้นที่เสนอขึ้นทะเบียน และเส้นขอบเขตพื้นที่อนุรักษ์สถาปัตยกรรม ซึ่งเส้นขอบเขตทั้งหมดจะครอบคลุมกลุ่มอาคารสถาปัตยกรรม สิ่งปลูกสร้าง และภูมิทัศน์แวดล้อมโดยรอบพื้นที่ ดังนั้นการกำหนดเส้นขอบเขตที่มีความต่อเนื่องจึงเป็นสิ่งสำคัญต่อกระบวนการอนุรักษ์แบบกลุ่มอาคาร อันเนื่องจากเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบทางกายภาพโดยตรง ซึ่งองค์ประกอบทางกายภาพที่เกี่ยวข้องต่อการกำหนดเส้นขอบเขตประกอบด้วย ขนาดของพื้นที่ ความหนาแน่นขององค์ประกอบทางกายภาพ เช่น จำนวนอาคาร สิ่งปลูกสร้าง และภูมิทัศน์แวดล้อม ซึ่งข้อมูลองค์ประกอบทางกายภาพข้างต้นเป็นสิ่งสำคัญและเป็นข้อมูลที่ต้องนำมาประกอบการพิจารณาในขั้นตอนของการประเมินเพื่อการเข้าสู่การเป็นเขตอนุรักษ์ทางสถาปัตยกรรมทรงคุณค่าเพื่อให้บังเกิดผลทางด้านการอนุรักษ์ได้อย่างเป็นรูปธรรมและสามารถบริหารจัดการเขตอนุรักษ์สถาปัตยกรรมทรงคุณค่าของประเทศญี่ปุ่นอย่างมีประสิทธิภาพ

การศึกษาในครั้งนี้จึงมุ่งเน้นการศึกษาถึงคุณลักษณะเชิงปริมาณขององค์ประกอบทางกายภาพทางสถาปัตยกรรมเพื่อสะท้อนถึงวิธีการอนุรักษ์ทางสถาปัตยกรรมด้วยการกำหนดเขตกลุ่มอาคาร ซึ่งสามารถแสดงผลของข้อมูลด้วยมิติเชิงตัวเลขโดยอาศัยฐานข้อมูลจากกรณีศึกษาในเขตพื้นที่อนุรักษ์สถาปัตยกรรมทรงคุณค่าของประเทศญี่ปุ่น ที่ประสบผลสำเร็จและมีพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง สำหรับใช้เป็นแนวทางในการนำไปประยุกต์ใช้ในการอนุรักษ์ทางสถาปัตยกรรมของประเทศไทยให้เกิดประสิทธิภาพในอนาคต

2. วัตถุประสงค์ของบทความ

เพื่อศึกษาถึงคุณลักษณะเชิงปริมาณขององค์ประกอบทางกายภาพทางสถาปัตยกรรมในเขตพื้นที่อนุรักษ์สถาปัตยกรรมทรงคุณค่าของประเทศญี่ปุ่น

3. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ได้ข้อมูลคุณลักษณะเชิงปริมาณขององค์ประกอบทางกายภาพภายในเขตอนุรักษ์สถาปัตยกรรมทรงคุณค่าในประเทศญี่ปุ่นทั้งในด้านข้อมูลเชิงปริมาณของพื้นที่ ข้อมูลเชิงปริมาณของสิ่งปลูกสร้างหรืออาคาร ข้อมูลเชิงปริมาณขององค์ประกอบแวดล้อมและภูมิสถาปัตยกรรม ซึ่งข้อมูลเหล่านี้ส่งผลต่อความต่อเนื่องของการกำหนดขอบเขตพื้นที่ทางกายภาพของเขตอนุรักษ์สถาปัตยกรรมทรงคุณค่าของประเทศญี่ปุ่น และสามารถนำข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากกระบวนการศึกษานำไปเป็นข้อมูลที่ใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงที่สำคัญบางประการ เช่น ความต่อเนื่องของกลุ่มอาคาร ความหนาแน่นของกลุ่มอาคาร และขนาดของพื้นที่ซึ่งมีความเหมาะสมต่อการกำหนดขอบเขตพื้นที่อนุรักษ์ในประเภทต่างๆต่อจำนวนสัดส่วนขององค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม ซึ่งหากในอนาคตจะมีการประยุกต์ใช้วิธีการกำหนดขอบเขตพื้นที่อนุรักษ์สถาปัตยกรรมในประเทศไทย

4. วิธีการวิจัย

4.1 ขอบเขตการศึกษา

ดำเนินการศึกษาข้อมูลกลุ่มอาคารสถาปัตยกรรมทรงคุณค่าซึ่งได้ผ่านการประเมินและขึ้นทะเบียนเป็นเขตอนุรักษ์สถาปัตยกรรมทรงคุณค่า จำนวน 111 เขตอนุรักษ์ ซึ่งปัจจุบันได้เผยแพร่ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของ Denkenkyo ที่ <http://www.denken.gr.jp/> โดยมีข้อมูลที่มีรายละเอียดองค์ประกอบจำนวน 87 เขต

4.2 ขอบเขตด้านพื้นที่และตัวอย่างการศึกษา

การศึกษานี้ใช้กลุ่มตัวอย่างการศึกษาด้วยการคัดเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) โดยดำเนินการเก็บข้อมูลและสรุปข้อมูล พื้นที่เขตอนุรักษ์สถาปัตยกรรม Important District for Preservation of Group of traditional buildings หรือ 重要伝統的建造物群保存地区 หรือ เขตพื้นที่เพื่อการอนุรักษ์กลุ่มสถาปัตยกรรมและสิ่งปลูกสร้างดั้งเดิมทรงคุณค่า หรือ หมายถึง “เขตอนุรักษ์สถาปัตยกรรมทรงคุณค่า” (Techakritkajorn,2016:7) จำนวน 111 เขตอนุรักษ์ ซึ่งได้เผยแพร่ข้อมูลของ Denkenkyo ที่ <http://www.denken.gr.jp/>

保存整備の急がれる保存地区 全国伝統的建造物群保存地区協議会 平成28年(2016)4月1日現在 111地区

1 函館市元町(函館市 北海道) p.4	50 近江八幡市八幡(高岡市 富山) p.28	95 有田町有田内山(飯沼町 佐賀) p.51
2 弘前市神町(武蔵野 青森) p.4	51 東近江市五郎記念堂(農村集落 滋賀) p.29	96 越前市塩田津(高岡市 佐賀) p.51
3 東石市神町(高岡市 青森) p.5	52 京都市上賀茂(杜家町 京都) p.29	97 鹿島市流津津(高岡市(清町・在郷町 佐賀) p.52
4 金ヶ崎町城内諏訪小路(高岡市 若手) p.5	53 京都市虎塚(門前町 京都) p.30	98 鹿島市流中町八木本宿(藤沼町 佐賀) p.52
5 村田町村田(高岡市 宮城) p.6	54 京都市嵐山(茶屋町 京都) p.30	99 長崎市長山手(清町 長崎) p.53
6 横手市横田(在郷町 秋田) p.6	55 京都市嵯峨島基本(門前町 京都) p.31	100 長崎市長山手(清町 長崎) p.53
7 仙北市角館(武蔵野 秋田) p.7	56 南丹市美山町北(山村集落 京都) p.31	101 平戸市大島村神道(清町 長崎) p.54
8 下郷町大内宿(宿場町 福島) p.7	57 伊根町伊根浦(南村 京都) p.32	102 豊山町神代小路(武蔵野 長崎) p.54
9 南会津町前沢(山村集落 福島) p.8	58 与野町伊賀(飯沼町 京都) p.32	103 日田市豆田町(高岡市 大分) p.55
10 柳川市良壁(在郷町 茨城) p.8	59 富田林市富田林(寺内町・在郷町 大阪) p.33	104 日南市萩原(武蔵野 宮崎) p.55
11 栃木市基本海門町(在郷町 栃木) p.9	60 神戸市武野町(山本通(清町) 兵庫) p.33	105 日向市美々津(清町 宮崎) p.56
12 利根市住吉新町(飯沼町 群馬) p.9	61 豊岡市出石(城下町 兵庫) p.34	106 榑里村十穂川(山村集落 宮崎) p.56
13 中之条町六合赤岩(山村・農家集落 群馬) p.10	62 福山市福山(城下町 兵庫) p.34	107 出水市出水(武蔵野 鹿児島) p.57
14 川崎市川崎(高岡市 埼玉) p.10	63 福山市福住(宿場町・農村集落 兵庫) p.35	108 薩摩川内市入来(武蔵野 鹿児島) p.57
15 香取市佐原(高岡市 千葉) p.11	64 権原市今井町(寺内町・在郷町 奈良) p.35	109 南九州市知覧(武蔵野 鹿児島) p.58
16 佐渡市宿根木(清町 新潟) p.11	65 五條市五條新町(高岡市 奈良) p.36	110 渡名喜村渡名喜島(島の農村集落 沖縄) p.58
17 高岡市山崎(高岡市 富山) p.12	66 宇陀市松山(高岡市 奈良) p.36	111 竹富町竹富島(島の農村集落 沖縄) p.59
18 高岡市金屋町(清町 富山) p.12	67 湯浅町湯浅(藤沼町 和歌山) p.37	
19 南砺市相倉(山村集落 富山) p.13	68 吉吉市打吹玉川(高岡市 高取) p.37	
20 南砺市菅沼(山村集落 富山) p.13	69 大山町所子(農村集落 鳥取) p.38	
21 金沢市東山(ひがし(茶屋町 石川) p.14	70 大田市大森(山崎(飯沼町 鳥取) p.38	
22 金沢市主計町(茶屋町 石川) p.14	71 大田市湯津(清町・温泉町 鳥取) p.39	
23 金沢市御岳山(清町 石川) p.15	72 津和野町津和野(武蔵野・高岡市 鳥取) p.39	
24 金沢市寺町(寺町 石川) p.15	73 倉敷市敷島(山村集落 岡山) p.40	
25 福島市黒島地区(船主集落 石川) p.16	74 津山市城東(高岡市 岡山) p.40	
26 加賀市加賀橋(船主集落 石川) p.16	75 高家市牧原(飯沼町 岡山) p.41	
27 加賀市加賀東(山村集落 石川) p.17	76 竹原市竹原地区(飯沼町 広島) p.41	
28 白山市小島(山村・農家集落 石川) p.17	77 兵市町御手洗(清町 広島) p.42	
29 小浜市小浜西(高岡市・茶屋町 福井) p.18	78 萩市堀内地区(武蔵野 山口) p.42	
30 若狭町川原(宿場町 福井) p.18	79 萩市平安古地区(武蔵野 山口) p.43	
31 甲府市福山下(小田原上(山村・農家集落 山梨) p.19	80 萩市浜崎(清町 山口) p.43	
32 甲府市赤沢(山村・清町 山梨) p.19	81 萩市佐々木(宿場町 山口) p.44	
33 千歳市梅原山(高岡市 長野) p.20	82 柳井市古市(高岡市 山口) p.44	
34 塩尻市赤井(宿場町 長野) p.20	83 美馬市藤町(高岡市 徳島) p.45	
35 塩尻市木曾平沢(津工町 長野) p.21	84 三好市家原(山村集落 徳島) p.45	
36 東御市海野(宿場町 長野) p.21	85 大島市塩部(本島町(清町 香川) p.46	
37 南木曾町藤原(宿場町 長野) p.22	86 中子町大田(清町(飯沼町 愛媛) p.46	
38 白馬村美山(山村集落 長野) p.22	87 高子市宇和町(在郷町 愛媛) p.47	
39 高山市三町(高岡市 岐阜) p.23	88 安芸市吉良川(在郷町 高知) p.47	
40 高山市下二之町(高岡市 岐阜) p.23	89 安芸市土庄(武蔵野 高知) p.48	
41 美濃市美濃町(高岡市 岐阜) p.24	90 朝倉市秋月(城下町 福岡) p.48	
42 美濃市若木町(本通(高岡市 岐阜) p.24	91 久保市筑後吉井(在郷町 福岡) p.49	
43 郡上市八上(北町(城下町 岐阜) p.25	92 久保市新川田(山村集落 福岡) p.49	
44 白川村萩町(山村集落 岐阜) p.25	93 八女市八女(高岡市 福岡) p.50	
45 池田市花沢(山村集落 静岡) p.26	94 八女市黒木(在郷町 福岡) p.50	
46 豊田市足助(高岡市 愛知) p.26		
47 豊田市関原(宿場町 三豊) p.27		
48 大津市坂本(里坊町・門前町 滋賀) p.27		
49 彦根市河原町(清町地区(高岡市 滋賀) p.28		

หมายเหตุ : รายละเอียดชื่อเขตอนุรักษ์ในภาษาอังกฤษมีรายละเอียดตามร่างที่ 2

ภาพที่ 1 แสดงตำแหน่งเขตอนุรักษ์สถาปัตยกรรมทรงคุณค่าในประเทศญี่ปุ่น

ที่มา : DENKEN map 2016 Retrived July 25, 2016 from <http://www.denken.gr.jp/>

4.3 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ดำเนินการเก็บข้อมูลด้านขนาดของพื้นที่ จำนวนสิ่งปลูกสร้าง จำนวนอาคาร และจำนวนสิ่งแวดล้อม หรือภูมิทัศน์ ที่ได้ดำเนินการขึ้นทะเบียนไว้ โดยดำเนินการทั้งบันทึกข้อมูลทั้งในลักษณะภาพรวมทั้งมดของ เขตอนุรักษ์สถาปัตยกรรมทรงคุณค่าและแบ่งกลุ่มอาคารที่ขึ้นทะเบียนตามลักษณะกลุ่มจำนวน 8 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 Villages : mountain village, farming village, island village

เป็นกลุ่มหมู่บ้านซึ่งครั้งหนึ่งเป็นรากฐานของชีวิตของประเทศญี่ปุ่นที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร ป่าไม้และประมง ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงอิทธิพลของธรรมชาติและวัฒนธรรมของภูมิภาค

กลุ่มที่ 2 Streetscapes of post towns : post town

เป็นเมืองเก่าที่อยู่เรียงทางตามทางหลวงที่เชื่อมต่อเอโดะไปยังเมืองใหญ่อื่น ๆ ที่สร้างขึ้น ตั้งแต่ยุคเอโดะ (ศตวรรษที่ 17) ซึ่งเป็นศูนย์กลางทางการค้าหรือย่านค้า และศูนย์กลางของการเดินทาง ศูนย์กลางของการแจ้งข่าวสาร

กลุ่มที่ 3 Streetscapes related to the seaport : port town

เมืองท่าทางทะเลในอดีต ซึ่งญี่ปุ่นเป็นศูนย์กลางทางการค้าทางทะเลทั้งเส้นทางตะวันออกและตะวันตกตั้งแต่สมัยเอโดะ ทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายและตั้งถิ่นฐานจากคนต่างพื้นที่ ซึ่งได้ก่อให้เกิดกลิ่นอายของสถาปัตยกรรมตะวันตกเกิดขึ้น

กลุ่มที่ 4 Streetscapes of merchant structures : merchant town

กลุ่มอาคารทาวเฮาส์หรือร้านค้า ซึ่งเกิดขึ้นจากนักลงทุนและพ่อค้าที่เข้ามาทำการติดต่อค้าขายกับญี่ปุ่น ซึ่งเริ่มต้นตั้งแต่ยุคเอโดะ (ศตวรรษที่ 17) ที่มีการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ที่ต้องถูกเก็บไว้ในพื้นที่เมืองหลวงทางการค้าที่สำคัญ และมีข้อได้เปรียบทางภูมิศาสตร์ซึ่งได้ก่อให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองในพื้นที่ดังกล่าวอย่างมาก

กลุ่มที่ 5 Streetscapes related to industry : mine town, historic industrial town

กลุ่มอาคารในเมืองอุตสาหกรรม ซึ่งในกลุ่มอาคารในบริเวณนี้เกิดขึ้นจากช่างฝีมือที่ได้รับการสนับสนุนและพัฒนาจากระบบเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมซึ่งสามารถเชื่อมโยงถึงระบบทางอุตสาหกรรมมาจนถึงปัจจุบัน

กลุ่มที่ 6 Streetscapes centered on shrines and temples

เป็นกลุ่มเมืองด้านหน้าของศาลเจ้าหรือกลุ่มวัดหรือศาลเจ้า ในเมือง เป็นสถานที่สักการะของเมือง ซึ่งกลุ่มเมืองเหล่านี้ได้สร้างความหลากหลายของภูมิวัฒนธรรมซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงรูปแบบที่แตกต่างกันของการเคารพบูชา ช่วงระยะเวลากับประเพณีทางศาสนา เป็นต้น

กลุ่มที่ 7 Streetscapes of teahouses : amusement quarter

กลุ่มอาคารเพื่อการพักผ่อนสมัยศตวรรษที่ 17 ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มอาคารร้านค้าและที่พักอาศัยที่มีการดัดแปลงเป็นพื้นที่สันทนาการ และกลุ่มโรงน้ำชาที่มีการจัดพื้นที่สำหรับการสันทนาการไว้อย่างดี

กลุ่มที่ 8 Streetscapes of samurai residences : castle town, samurai quarter

กลุ่มอาคารในยุคสังคมของนักรบในยุคเอโดะ ซึ่งจะมีปราสาทศูนย์กลางและมีพื้นที่อยู่อาศัยสำหรับชาวเมืองซึ่งเป็นกลุ่มนักรบซามูไร ซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกับกลุ่มเมืองหน้าศาลเจ้าและวัด ซึ่งย่านที่อยู่อาศัยของซามูไรจะอยู่ในตำแหน่งที่จะล้อมรอบปราสาท โดยมีอาคารหลักและสวนอยู่บริเวณใจกลางของสถานที่และล้อมรอบด้วยกำแพงและประตูทางเข้าอยู่รอบนอก

4.4 เครื่องมือในการศึกษาวิจัย

การศึกษาความต่อเนื่องของการกำหนดเขตอนุรักษสถานปัตยกรรมทรงคุณค่าในครั้งนี้ใช้เครื่องมือ ในการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล 3 ชนิดประกอบด้วย

4.4.1. ตารางบันทึกสรุปข้อมูลที่สำคัญซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบทางกายภาพที่แสดงถึงความ ต่อเนื่องของการกำหนดขอบเขตพื้นที่อนุรักษสถานปัตยกรรม

ลำดับที่	ลำดับเผยแพร่ข้อมูล	จังหวัด	ชื่อเขตอนุรักษ์	ประเภทชุมชน	ปีที่ขึ้นทะเบียน	ข้อมูลทางกายภาพ (ขนาด/จำนวน)			
						พื้นที่	อาคาร	สิ่งปลูกสร้าง	ภูมิทัศน์
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

ตารางที่ 1 ตัวอย่างตารางเก็บข้อมูลองค์ประกอบทางกายภาพ

4.4.2. ตารางบันทึกข้อมูลรายละเอียดของเขตอนุรักษสถานปัตยกรรมทรงคุณค่าซึ่งเผยแพร่ข้อมูลทาง <http://www.denken.gr.jp/> ซึ่งมีตัวอย่างของตารางบันทึกแสดงรายละเอียดข้อมูล ดังนี้

平成22年度（2010）伝統的建造物群保存地区台帳

道府県	奈良県	記入日: H22. 4. 19					
市町村	宇陀市						
地区名	宇陀市松山						
重伝建選定年月日	H18.7.5						
拡大選定年月日							
種別	商家町						
面積 (ha)	17.0						
選定基準	(一)						
		1	2	3	4	5	
基本事項	条例	名称	宇陀市松山地区伝統的建造物群保存地区保存条例				
		公布日	H18. 1. 1				
		最新交付日					
	地区決定	決定告示日	H17.12.12				
		最新変更告示日					
保存計画		策定告示日	H17.12.12				
		最新改訂日	H22. 1. 26				
	物件数	伝統的建造物 (建築物)	131	主屋111、蔵6、社殿2、本堂2、鐘樓2、座敷1、付属屋2、庫裏1、鼓樓1、太子堂1、集会所1、病院1			
	伝統的建造物 (工作物)	90	門3、拝殿1、石碑2、石畳3、石段6、鳥居4、石橋1、狛犬4、石垣8、石欄3、玉垣1、柵7、水盤2、水置・覆屋2、手水場1、塙7、燈籠32、道標2、門・塙1				
	環境物件	28	水路27、樹木1				
関連指定等	関連条例	名称	宇陀市松山地区伝統的建造物群保存地区内における宇陀市税条例の特例を定める条例				
		公布日	H18. 1. 1				
	地区内文化財数	建造物		史跡	名勝	天然記念物	
		国指定	2				
		県指定	1				
	市指定	1					
地域・地区等指定	地域・地区名	一住、準工	地域・区域外				
	根拠法令等	都市計画法	都市計画法				
地区内公開施設	名称	松山地区まちづくりセンター (通称: 千軒舎)	大宇陀歴史文化館「葉の館」				
	文化財種別	伝統的建造物	市町村指定				
	公開状況	通年公開	季節休館				
	保存会・まちづくり団体	名称	大宇陀まちおこしの会				
	結成年	H18. 6					
	構成員	約80					
	主な活動	町並みに関する学習会・イベントの支援を中心に活動					
その他	刊行物 (当該年度に入手できるもの)	タイトル	宇陀松山 (薄茶A3四つ折)	宇陀松山 (白A4三つ折: 詳細版)			
		発行者	宇陀市	宇陀市教育委員会			
		発行年	H21	H22			
地区内行事	行事名	宇陀の初市	寒施行	宇陀松山夢街道町並みライトアップ	宇陀松山華小路		
	開催日	2月8日	小寒～大寒の間の1日	2010年8月26日～28日	2010年10月16日～17日		
	主催	宇陀商工会青年部	各町内会	宇陀松山夢街道実行委員会	宇陀松山華小路実行委員会		
	内容	商売繁盛を祈願して恵比須神社で行われる伝統行事。祭り当日は出店が並ぶ	稲荷講の一種で、地区内及び地区周辺の稲荷社等十数か所にお供えしてまわる伝統行事	伝統的な建物を照明で演出し、最終日に模擬店・ミニコンサートで賑わいを演出するイベント	タリアの華を路地に敷き詰める環境芸術。本年は秋の葉草刈りと路打った回遊イベントも予定		
昨年度実績	現状変更許可件数	件	19				
	審議会委員構成	学識経験者	5				
		地区住民代表	5				
		行政関係者	3				
		その他	0				
	審議会開催回数	回	2				
	伝統的建造物修理件数	文化庁補助	4				
		その他	0				
	伝統的建造物以外の建築物等の修景件数	文化庁補助	0				
		その他	0				
地区内事業	事業名	街なみ環境整備事業	街なみ環境整備事業	まちづくり交付金事業	まちづくり交付金事業		
	事業年度	H21	H21	H20～H21	H21		
	内容	松山通り線 道路・電柱美装化工事	本町通り 道路補修工事	松山地区の魅力伝えるパンフレットの作成	携帯ナビゲーション・観光案内HPのレンタルサーバー使用料		

ภาพที่ 2 แสดงตารางข้อมูลเขตอนุรักษ์สถาปัตยกรรมทรงคุณค่าในประเทศไทยปัจจุบัน

ที่มา : Denken Information 2016 Retrived July 25, 2016

from <http://www.denken.gr.jp/>

5. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

1. ดำเนินการเก็บข้อมูลทางกายภาพโดยบันทึกข้อมูลองค์ประกอบทางกายภาพลงในตารางสรุปข้อมูลทั้งในลักษณะภาพรวม และแยกข้อมูลตามลักษณะกลุ่มอาคาร จำนวน 8 กลุ่มอาคาร
2. ดำเนินการสรุปข้อมูลเชิงปริมาณของเขตอนุรักษ์สถาปัตยกรรมทรงคุณค่าในด้าน พื้นที่ขึ้นทะเบียน จำนวนอาคารที่ขึ้นทะเบียน จำนวนสิ่งปลูกสร้างขึ้นทะเบียน และจำนวนภูมิทัศน์แวดล้อมที่ได้ขึ้นทะเบียน
3. วิเคราะห์ข้อมูล และ สรุปผลข้อมูล

6. ผลการวิจัย หรือ เนื้อหา

6.1. การวิเคราะห์คุณลักษณะเชิงปริมาณเขตอนุรักษ์สถาปัตยกรรมทรงคุณค่า

ข้อมูลคุณลักษณะเชิงปริมาณ ในด้านพื้นที่ขึ้นทะเบียน จำนวนอาคารที่ขึ้นทะเบียน จำนวนสิ่งปลูกสร้างขึ้นทะเบียน และจำนวนภูมิทัศน์แวดล้อมที่ได้ขึ้นทะเบียน สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ที่ได้ดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางบันทึกข้อมูลมีรายละเอียดของหมวดหมู่เนื้อหาของตารางการบันทึกข้อมูลดังนี้

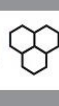
- 1) ลำดับที่ หมายถึง ลำดับของการขึ้นทะเบียนเป็นเขตอนุรักษ์สถาปัตยกรรมทรงคุณค่า
- 2) ลำดับเผยแพร่ข้อมูล หมายถึง ลำดับของเขตพื้นที่อนุรักษ์สถาปัตยกรรมทรงคุณค่าที่ได้มีการเผยแพร่ และประกาศไว้ในเว็บไซต์ของ สภาศิลปกรรมแห่งประเทศไทยที่ป้อนทางเว็บไซต์ <http://www.denken.gr.jp>
- 3) จังหวัด หมายถึง สถานที่ตั้งในระดับจังหวัดของประเทศไทย
- 4) ชื่อเขตอนุรักษ์ หมายถึง ชื่อเรียกพื้นที่เขตอนุรักษ์ในภาษาอังกฤษ
- 5) ประเภทชุมชน หมายถึง ประเภทชุมชนตามลักษณะของชุมชนซึ่งประกอบไปด้วย 8 กลุ่ม
- 6) ปีที่ขึ้นทะเบียน หมายถึง ปีที่ได้รับการประกาศเป็นเขตอนุรักษ์สถาปัตยกรรมทรงคุณค่า
- 7) ข้อมูลกายภาพ
พื้นที่ หมายถึง จำนวนพื้นที่มีหน่วยนับเป็น เฮกตาร์ (Hactar)
อาคาร หมายถึง จำนวนอาคารที่ได้รับการขึ้นทะเบียนในพื้นที่เขต อนุรักษ์ฯ มีหน่วยนับเป็น หลัง
สิ่งปลูกสร้าง หมายถึง จำนวนสิ่งปลูกสร้างที่ได้รับการขึ้นทะเบียนมีหน่วยนับเป็น หน่วย
ภูมิทัศน์ หมายถึง จำนวนภูมิทัศน์ที่ก่อให้เกิดสภาพแวดล้อมโดยรอบมีหน่วยนับเป็น หน่วย

ลำดับ ที่	ลำดับ เผยแพร่ ข้อมูล	จังหวัด	ชื่อเขตอนุรักษ์	ประเภทชุมชน	ปีที่ขึ้น ทะเบียน	ข้อมูลทางกายภาพ (ขนาด/จำนวน)			
						พื้นที่	อาคาร	สิ่งปลูก สร้าง	ภูมิทัศน์
1	7	Akita	Kakunodate	samurai quarter	Sep04,1976	6.9	40	5	324
2	37	Nagano	Tsumago	Post town	Sep04,1976	1245.4	205	18	13
3	53	Kyoto	Sanneizaka	Temple-Shrine town	Sep04,1976	8.2	191	116	52
4	54	Kyoto	Gion-Shinbashi	Tea-houses	Sep04,1976	1.4	55	15	4
5	78	Yamaguchi	Horiuchi	samurai quarter	Sep04,1976	55	45	267	140
6	79	Yamaguchi	Hiyako	samurai quarter	Sep04,1976	4	11	39	16
7	44	Gifu	Ogi-Machi	Village	Sep04,1976	45.6	117	11	8
ลำดับ ที่	ลำดับ เผยแพร่ ข้อมูล	จังหวัด	ชื่อเขตอนุรักษ์	ประเภทชุมชน	ปีที่ขึ้น ทะเบียน	ข้อมูลทางกายภาพ (ขนาด/จำนวน)			
						พื้นที่	อาคาร	สิ่งปลูก สร้าง	ภูมิทัศน์
8	75	Okayama	Fukiya	historic industrial village (Mine)	May18,1977	6.4	80	5	3
9	104	Miyazaki	Nibi/Obi	samurai quarter	May18,1977	19.8	11	127	23
10	2	Aomori	Nakacho	samurai quarter	May31,1978	10.6	29	5	79
11	34	Nagano	Narai	Post town	May31,1978	17.6	157	7	1
12	39	Gifu	Sanmachi	Merchant town	Feb03,1979	4.4	172	2	0
13	55	Kyoto	Saga-torimoto	Temple-Shrine town	May21,1979	2.6	33	6	10
14	72	Okayama	Kurashiki-kawahara	Merchant town	May21,1979	15	237	45	2
15	60	Hyogo	Kitanocho	Port town	Apr10,1980	9.3	65	71	9
16	8	Fukushima	Ouchi-juku	Post town	Apr18,1981	11.3	50	9	2
17	109	Kagoshima	Chiran	samurai quarter	Nov30,1981	18.6	31	159	87
18	86	Ehime	Yakaichi-gokoku	historic industrial village	Apr17,1982	3.5	89	8	40
19	76	Hiroshima	Takehara	historic industrial village	Dec10,1982	5	96	38	0
20	82	Yamaguchi	Furuichi-kanaya	Merchant town	Dec10,1982	1.7	43	51	44
21	47	Mie	Seki-juku	Post town	Dec16,1984	25	221	11	1
22	85	Kagawa	Kasashima	Port town	Apr13,1985	13.1	111	0	64
23	105	Miyazaki	Mimitsu	Port town	Dec08,1986	7.2	96	0	40
24	36	Nagano	Unno-juku	Post town	Apr28,1987	13.2	110	14	9
25	111	Okinawa	Taketomi-jima	Village	N	N	N	N	N
26	70	Shimane	Oumori-ginzan	historic industrial village	Dec05,1987	162.7	257	40	10
27	52	Kyoto	Kamigamo	Temple-Shrine town	Dec16,1988	2.7	37	46	41
28	83	Tokushima	Wakimachi	Merchant town	Dec16,1988	5.3	130	40	65

29	1	Hokkaido	Motomachi-Suehirocho	Port town	Apr21,1989	14.5	75	0	25
30	16	Nigata	Shykunegi	Port town	Apr30,1991	28.5	106	16	108
31	50	Shiga	Hachiman	Merchant town	Apr30,1991	13.1	185	93	85
32	95	Saga	Arita-uchiyama	historic industrial village	Apr30,1991	15.9	147	5	129
33	99	Nagazaki	Higashi-yamate	Port town	Apr30,1991	7.5	31	27	86
34	100	Nagazaki	Minami-yamate	Port town	Apr30,1991	17	51	11	194
35	32	Yamanashi	Akasawa	Village/ Post town	Jul14,1993	25.6	217	132	22
36	56	Kyoto	Miyama-cho	Village	Dec08,1993	127.5	68	7	45
37	64	Nara	Imai-cho	Temple-Shrine town/ Merchant town	Dec08,1993	17.4	504	119	69
38	77	Hiroshima	Mitarai	Port town	July04,1994	6.9	203	75	17
ลำดับ ที่	ลำดับ เผยแพร่ ข้อมูล	จังหวัด	ชื่อเขตอนุรักษ์	ประเภทชุมชน	ปีที่ขึ้น ทะเบียน	ข้อมูลทางกายภาพ (ขนาด/จำนวน)			
						พื้นที่	อาคาร	สิ่งปลูก สร้าง	ภูมิทัศน์
39	19	Toyama	Ainokura	Village	Dec21,1994	18	67	5	7
40	20	Toyama	Suganuma	Village	Dec21,1994	4.4	28	2	2
41	107	Kagoshima	Izumi-fumoto	samurai quarter	Dec26,1995	43.8	92	448	33
42	30	Fukui	Kumagawa-juku	Post town	Jul09,1996	10.8	84	39	118
43	15	Chiba	Sawara	Merchant town	Dec10,1996	7.1	92	3	1
44	91	Fukuoka	Chikugo-shoshii	Merchant town	Dec10,1996	20.7	157	98	9
45	48	Shiga	Sakamoto	Temple-Shrine town	Oct31,1997	28.7	118	118	57
46	59	Osaka	Tondabayashi	Temple-Shrine town	Oct31,1997	11.2	181	29	5
47	88	Kochi	Kiragawa-cho	Merchant town	Oct31,1997	18.3	127	42	1
48	42	Gifu	Iwamura-cho	Merchant town	Apr17,1998	14.6	179	23	5
49	90	Fukuoka	Akizuki	samurai quarter	Apr17,1998	58.6	N	N	N
50	51	Shiga	Gokasho-kondo	Village	Dec25,1998	32.2	195	106	10
51	68	Shimane	Utsubuki-tamagawa	Merchant town	Dec25,1998	9.2	146	28	0
52	105	Miyazaki	Shiiba-son	Village	Dec25,1998	39.9	32	126	4
53	41	Gifu	Mino-cho	Merchant town	May13,1999	9.3	121	10	3
54	14	Saitama	Kawagoe	Merchant town	Dec01,1999	7.8	88	15	3
55	109	Okinawa	Tonaki-jima	Village	May25,2000	21.4	104	204	224
56	17	Toyama	Yamachosuji	Merchant town	Dec04,2000	5.5	92	12	0
57	38	Nagano	Aoni	Village	Dec04,2000	59.7	29	200	6
58	4	Iwate	Jonai-suwakoji	samurai quarter	Jun15,2001	34.8	29	36	326
59	21	Ishikawa	Higashiyama-higashi	Tea-houses	Nov14,2001	1.8	91	6	8

60	80	Yamaguchi	Hamasaki	Port town	Nov14,2001	10.3	138	57	16
61	93	Fukuoka	Yame-fukushima	Merchant town	May23,2002	19.8	193	349	128
62	107	Kagoshima	Iriki-fumoto	samurai quarter	Dec25,2003	19.2	69	197	40
63	40	Gifu	Shimoninomachi-Ojinmachi	Merchant town	Jul06,2004	6.6	200	12	8
64	71	Shimane	Yunotsu	Port town/ Onzen town	Jul06,2004	36.6	120	43	19
65	62	Hyogo	Sasayama	samurai quarter	Dec10,2004	40.2	194	63	72
66	102	Oita	Mameda-machi	Merchant town	Dec10,2004	10.7	165	84	41
67	3	Aomori	Nakacho	Merchant town	Jul22,2005	3.1	42	5	10
68	57	Kyoto	Ine-ura	Village	Jul22,2005	310.2	430	5	15
69	102	Nagasaki	Kojirokujji	samurai quarter	Jul22,2005	9.8	33	136	207
70	26	Ishikawa	Kaga-hashidate	Village	Dec27,2005	11	107	126	89
71	58	Kyoto	kaya	historic industrial village	Dec27,2005	12	119	45	2
ลำดับ ที่	ลำดับ เผยแพร่ ข้อมูล	จังหวัด	ชื่อเขตอนุรักษ์	ประเภทชุมชน	ปีที่ขึ้น ทะเบียน	ข้อมูลทางกายภาพ (ขนาด/จำนวน)			
						พื้นที่	อาคาร	สิ่งปลูก สร้าง	ภูมิทัศน์
72	84	Tokushima	Higashiyayamason Ochiai	Village	Dec27,2005	32.3	54	358	5
73	96	Saga	Shiotatsu	Merchant town	Dec27,2005	12.8	72	150	18
74	13	Gunma	Kuni-mura akaiwa	Village	Jul05,2006	63	67	117	9
75	35	Nagano	Kiso-hirasawa	historic industrial village	Jul05,2006	12.5	200	20	16
76	66	Nara	Matsuyama	Merchant town	Jul05,2006	17	131	90	28
77	97	Saga	Hamakanaya-machi	Port town/ Merchant town	Jul05,2006	2	30	28	1
78	98	Saga	Hachihongi-shuku	historic industrial village	Jul05,2006	6.7	130	114	29
79	67	Wakayama	Yuasa	historic industrial village	Dec19,2006	6.3	131	51	5
80	61	Hyogo	Izushi	samurai quarter	Dec04,2007	23.1	240	23	11
81	22	Ishikawa	Kazue-machi	Tea-houses	Jun09,2008	0.6	34	1	5
82	29	Fukui	Obama-nishigumi	Merchant town/ Tea-houses	Jun09,2008	19.1	257	46	16
83	101	Nagasaki	Oshima-Mura, Kono-ura	Port town	Jun9,2008	21.2	N	N	N
84	25	Ishikawa	kurojima	Port town	Jun30,2009	20.5	148	101	21
85	94	Fukuoka	Kurogi	Port town	Jun30,2009	18.4	N	N	N
86	87	Ehime	Uno-machi uwacho	Merchant town	Dec08,2009	4.9	N	N	N
87	10	Ibaraki	Makabe	Merchant town	Jun29,2010	17.6	N	N	N

88	65	Nara	Gojo-Shinmachi	Merchant town	Dec24,2010	7	N	N	N
89	9	Tokushima	Maezawa	Village	Jun20,2011	13.3	N	N	N
90	46	Aichi	Asuke	Merchant town	Jun20,2011	21.5	N	N	N
91	81	Yamaguchi	Sasanamichi	Post town	Jun20,2011	20.8	N	N	N
92	23	Ishikawa	Utatsu-Sanroku	Temple-Shrine town	Nov29,2011	22.1	N	N	N
93	27	Ishikawa	Kaga-Higashitani	Village	Nov29,2011	151.8	N	N	N
94	11	Toshigi	Kauemon-Cho	Merchant town	July09,2012	9.6	N	N	N
95	12	Gunma	Kiryu-Shinmachi	historic industrial village	July09,2012	13.4	N	N	N
96	28	Ishikawa	Shiramine	Village	July09,2012	10.7	N	N	N
97	90	Kochi	Doikachu	samurai quarter	July09,2012	9.2	N	N	N
98	92	Fukuoka	Niikawa-Tagomori	Village	July09,2012	71.2	N	N	N
99	18	Toyama	Yamacyousuji	historic industrial village (Mine)	Dec28,2012	6.4	N	N	N
100	24	Ishikawa	Teramachi-Dai	Temple-Shrine town	Dec28,2012	22	N	N	N
101	43	Gifu	Gujohachiman	samurai quarter	Dec28,2012	14.1	N	N	N
102	63	Hyogo	Fukusumi	Post town/ Village	Dec28,2012	25.2	N	N	N
ลำดับ ที่	ลำดับ เผยแพร่ ข้อมูล	จังหวัด	ชื่อเขตนุรักษ์	ประเภทชุมชน	ปีที่ขึ้น ทะเบียน	ข้อมูลทางกายภาพ (ขนาด/จำนวน)			
						พื้นที่	อาคาร	สิ่งปลูก สร้าง	ภูมิทัศน์
103	72	Shimane	Tsuwano	samurai quarter/ Merchant town	Aug07,2013	11.1	N	N	N
104	74	Okayama	Joutou	Merchant town	Aug07,2013	8.1	N	N	N
105	6	Akita	Masuda	Merchant town	Dec27,2013	10.6	N	N	N
106	69	Shimane	Tokorogo	Village	Dec27,2013	25.8	67	5	7
107	5	Miyaki	Murata	Merchant town	Sep18,2014	7.4	67	5	7
108	46	Shizuoka	Hanazawa	Village	Sep18,2014	19.5	N	N	N
109	35	Nagano	Chiran/Kiso- Hirasawa	Post town	Dec10,2014	13	200	20	16
110	31	Yamanashi	Tonaki-jima	Village	July08,2015	15.1	104	204	224

ตารางที่ 2 แสดงข้อมูลคุณลักษณะเชิงปริมาณขององค์ประกอบทางกายภาพในเขตนุรักษ์สถาปัตยกรรมทรงคุณค่า

หมายเหตุ

พื้นที่ หรือ 面積 หมายถึง พื้นที่ซึ่งได้ขึ้นทะเบียนเป็นเขตนุรักษ์ฯ

กลุ่มอาคาร หรือ 伝統的建造物 (建築物) หมายถึง กลุ่มอาคารทางประวัติศาสตร์ บ้าน โกดัง โรงงาน อนุสรณ์
หอประชุม อาคารทางศาสนา ประตูดัด ศาลเจ้า ฯลฯ

สิ่งปลูกสร้าง หรือ 伝統的建造物 (工作物) หมายถึง กำแพงหิน ผลิตภัณฑ์ไม้ ชั้นบันไดหิน สะพาน โคมไฟ ฯลฯ

ภูมิทัศน์ หรือ 環境物件 หมายถึง ต้นไม้ ลำธารขนาดเล็ก ท่อระบายน้ำ อีฐก่อ ฯลฯ

ลำดับ	รายการ	จำนวน	หน่วย นับ	ชื่อเขตอนุรักษ์	ประเภท ชุมชน
1	ขนาดพื้นที่				
	จำนวนพื้นที่มากที่สุด	1,245	hectare	Tsumago, Nagano	Post Town
	จำนวนพื้นที่น้อยสุด	0.6	hectare	Kazue-machi, Ishikawa	Tea-Houses
2	อาคาร				
	จำนวนอาคารมากที่สุด	504	หลัง	Imachi-cho, Kyoto	Merchant Town
	จำนวนอาคารน้อยสุด	11	หลัง	Hiyako, Yamaguchi Nibi/obi, Miyazaki	Samurai Quarter
3	สิ่งปลูกสร้าง				
	จำนวนสิ่งปลูกสร้างมากที่สุด	448	หน่วย	Izumi-fumoto, Kagoshima	Samurai Quarter
	จำนวนสิ่งปลูกสร้างน้อยสุด	0	หน่วย	Mimitsu, Miyazaki Kasashima, Kagawa Motomachi- Suehirocho, Hokkaido	Port Town
4	ภูมิทัศน์				
ลำดับ	รายการ	จำนวน	หน่วย นับ	ชื่อเขตอนุรักษ์	ประเภท ชุมชน
	จำนวนภูมิทัศน์มากที่สุด	326	หน่วย	Kakunodate, Akita	Samurai Quarter
	จำนวนภูมิทัศน์น้อยสุด	0	หน่วย	Sanmachi, Gifu Takehara, Hiroshima Utsubuki-tamagawa, Shiramane Yamachosuji, Toyama	Merchant Town และ Historic Industrial Village

ตารางที่ 3 สรุปข้อมูลคุณลักษณะเชิงปริมาณขององค์ประกอบทางกายภาพที่สำคัญในภาพรวม

จากตารางสรุปข้อมูลคุณลักษณะเชิงปริมาณขององค์ประกอบทางกายภาพ สามารถแสดงให้เห็น ข้อมูลด้านคุณลักษณะที่สำคัญได้ ดังนี้

1) เขตอนุรักษ์สถาปัตยกรรมทรงคุณค่า (Denken) ที่มีพื้นที่มากที่สุดคือ เขต Tsumago จังหวัด Nagano มีขนาด 1,245 เฮกตาร์ เป็นเมืองกลุ่มที่ 2 Streetscapes of post towns ประเภท Post town มีอาคารขึ้นทะเบียนจำนวน 205 หลัง มีสิ่งปลูกสร้างขึ้นทะเบียนจำนวน 18 หน่วย และภูมิทัศน์แวดล้อมขึ้นทะเบียน จำนวน 13 หน่วย

2) เขตอนุรักษ์สถาปัตยกรรมทรงคุณค่า (Denken) ที่มีพื้นที่น้อยที่สุด คือ เขต Kazue-machi จังหวัด Ishikawa มีขนาด 0.6 เฮกตาร์ เป็นเมืองกลุ่มที่ 7 Streetscapes of teahouses ประเภท Teahouse มีอาคารขึ้นทะเบียนจำนวน 34 หลัง สิ่งปลูกสร้างขึ้นทะเบียนจำนวน 1 หน่วย และภูมิทัศน์แวดล้อมขึ้นทะเบียน จำนวน 5 หน่วย

3) เขตอนุรักษ์สถาปัตยกรรมทรงคุณค่า (Denken) ที่มีจำนวนอาคารที่ขึ้นทะเบียนมากที่สุด คือ เขต Imachi-cho จังหวัด Kyoto มีจำนวน 504 หลัง เป็นเมืองกลุ่มที่ 4 Streetscapes of merchant structures ประเภท Merchant Town มีพื้นที่ขึ้นทะเบียน 17.4 เฮกตาร์ มีสิ่งปลูกสร้างขึ้นทะเบียนจำนวน 119 หน่วย และภูมิทัศน์แวดล้อมขึ้นทะเบียน จำนวน 69 หน่วย

4) เขตอนุรักษ์สถาปัตยกรรมทรงคุณค่า (Denken) ที่มีจำนวนอาคารที่ถูกขึ้นทะเบียนน้อยที่สุดมีจำนวน 11 หลัง คือ เขต Hiyako จังหวัด Yamaguchi และเขต Nibi/obi จังหวัด Miyazaki เป็นเมืองกลุ่มที่ 8 Streetscapes of samurai residences ประเภท Samurai Quarter ใน เขต Hiyako มีสิ่งปลูกสร้างขึ้นทะเบียนใน จำนวน 39 หน่วย และภูมิทัศน์แวดล้อมขึ้นทะเบียน จำนวน 16 หน่วย และในเขต Nibi/obi มีสิ่งปลูกสร้างขึ้นทะเบียนใน จำนวน 39 หน่วย และภูมิทัศน์แวดล้อมขึ้นทะเบียน จำนวน 16 หน่วย

5) เขตอนุรักษ์สถาปัตยกรรมทรงคุณค่า (Denken) ที่มีจำนวนสิ่งปลูกสร้างที่ถูกขึ้นทะเบียนมากที่สุดคือ เขตอนุรักษ์ Izumi-fumoto จังหวัด Kagoshima มีจำนวน 448 หน่วย เป็นเมืองกลุ่มที่ 8 Streetscapes of samurai residences ประเภท Samurai Quarter มีพื้นที่ขึ้นทะเบียน 43.8 เฮกตาร์ มีอาคารขึ้นทะเบียนจำนวน 92 หลัง และมีภูมิทัศน์แวดล้อมขึ้นทะเบียน จำนวน 33 หน่วย

6) เขตอนุรักษ์สถาปัตยกรรมทรงคุณค่า (Denken) ที่มีจำนวนสิ่งปลูกสร้างที่ถูกขึ้นทะเบียนน้อยที่สุดมีจำนวน 0 หน่วย คือ เขตอนุรักษ์ Mimitsu จังหวัด Miyazaki , เขต Kasashima จังหวัด Kagawa ,เขต Motomachi-Suehirocho จังหวัด Hokkaido ซึ่งทั้งสามเขตเป็นเมือง กลุ่มที่ 3 Streetscapes related to the seaport ประเภท Port town ในเขต Mimitsu มีพื้นที่ขึ้นทะเบียน 7.2 เฮกตาร์ มีอาคารขึ้นทะเบียนจำนวน 96 หลัง และมีภูมิทัศน์แวดล้อมขึ้นทะเบียน จำนวน 40 หน่วย ในเขต Kasashima มีพื้นที่ขึ้นทะเบียน 13.1 เฮกตาร์ มีอาคารขึ้นทะเบียนจำนวน 111 หลัง และมีภูมิทัศน์แวดล้อมขึ้นทะเบียน จำนวน 64 หน่วย และในเขต Motomachi-Suehirocho มีพื้นที่ขึ้นทะเบียน 14.5 เฮกตาร์ มีอาคารขึ้นทะเบียนจำนวน 75 หลัง และมีภูมิทัศน์แวดล้อมขึ้นทะเบียน จำนวน 25 หน่วย

7) เขตอนุรักษ์สถาปัตยกรรมทรงคุณค่า (Denken) ที่มีจำนวนภูมิทัศน์แวดล้อมที่ถูกขึ้นทะเบียนมากที่สุด 8 คือ เขต Kakunodate จังหวัด Akita มีจำนวน 326 หน่วย เป็นเมืองกลุ่มที่ 8 Streetscapes of samurai residences ประเภท Samurai Quarter มีพื้นที่ขึ้นทะเบียน 6.9 เฮกตาร์ มีอาคารขึ้นทะเบียนจำนวน 40 หลัง มีสิ่งปลูกสร้างขึ้นทะเบียนจำนวน 5 หน่วย

8) เขตอนุรักษ์สถาปัตยกรรมทรงคุณค่า (Denken) ที่มีจำนวนภูมิทัศน์แวดล้อมที่ถูกขึ้นทะเบียนน้อยที่สุด คือ เขต Sanmachi จังหวัด Gifu ,เขต Utsubuki-tamagawa จังหวัด Shiramane และ Yamachosuji จังหวัด Toyama ซึ่งเป็นเมืองกลุ่มที่ 4 Streetscapes of merchant structures ประเภท Merchant Town และเขต Takehara จังหวัด Hiroshima ซึ่งเป็นเมืองในกลุ่มที่ 5 Streetscapes related to industry : mine town, historic industrial town ทั้ง 4 เขต ไม่มีการขึ้นทะเบียนภูมิทัศน์แวดล้อม (มีจำนวน 0 หน่วย) โดยในเขต Sanmach มีพื้นที่ขึ้นทะเบียน 4.4 เฮกตาร์ มีอาคารขึ้นทะเบียนจำนวน 172 หลัง มีสิ่งปลูกสร้างขึ้นทะเบียนจำนวน 2 หน่วย ในเขต Utsubuki-tamagawa มีพื้นที่ขึ้นทะเบียน 9.2 เฮกตาร์ มีอาคารขึ้นทะเบียนจำนวน 146 หลัง มีสิ่งปลูกสร้างขึ้นทะเบียนจำนวน 28 หน่วย ในเขต Yamachosuji มีพื้นที่ขึ้นทะเบียน 5.5 เฮกตาร์ มีอาคารขึ้นทะเบียนจำนวน 92 หลัง มีสิ่งปลูกสร้างขึ้นทะเบียนจำนวน 12 หน่วย และ Takehara มีพื้นที่ขึ้นทะเบียน 5 เฮกตาร์ มีอาคารขึ้นทะเบียนจำนวน 96 หลัง มีสิ่งปลูกสร้างขึ้นทะเบียนจำนวน 38 หน่วย

6.2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณลักษณะด้านอัตราส่วนความหนาแน่นของอาคารต่อพื้นที่ขึ้นทะเบียน

เพื่อแสดงให้เห็นอัตราส่วนของความหนาแน่นของอาคารต่อพื้นที่เขตอนุรักษ์สถาปัตยกรรมทรงคุณค่าในแต่ละกลุ่มเมือง จึงสามารถวิเคราะห์อัตราส่วนความหนาแน่นโดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลจากเขตพื้นที่ซึ่งมีคุณลักษณะทางกายภาพด้านพื้นที่อาคารมากที่สุดและน้อยสุดทำการคำนวณหาอัตราส่วนความหนาแน่นพื้นที่ต่ออาคาร โดยเลือกใช้ข้อมูลเฉพาะพื้นที่ซึ่งมีข้อมูลครบถ้วนและมีความสมบูรณ์เท่านั้น

ลำดับที่	ลำดับเผยแพร่ข้อมูล	จังหวัด	ชื่อเขตอนุรักษ์	ประเภทชุมชน	ปีที่ขึ้นทะเบียน	ข้อมูลทางกายภาพ (ขนาด/จำนวน)			
						พื้นที่	อาคาร	สิ่งปลูกสร้าง	ภูมิทัศน์
7	44	Gifu	Ogi-Machi	Village	Sep04,1976	45.6	117	11	8
25	111	Okinawa	Taketomi-jima	Village	N	N	N	N	N

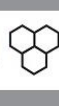
35	32	Yamanashi	Akasawa	Village	Jul14,1993	25.6	217	132	22
36	56	Kyoto	Miyama-cho	Village	Dec08,1993	127.5	68	7	45
39	19	Toyama	Ainokura	Village	Dec21,1994	18	67	5	7
40	20	Toyama	Suganuma	Village	Dec21,1994	4.4	28	2	2
50	51	Shiga	Gokasho-kondo	Village	Dec25,1998	32.2	195	106	10
52	105	Miyazaki	Shiiba-son	Village	Dec25,1998	39.9	32	126	4
55	109	Okinawa	Tonaki-jima	Village	May25,2000	21.4	104	204	224
57	38	Nagano	Aoni	Village	Dec04,2000	59.7	29	200	6
68	57	Kyoto	Ine-ura	Village	Jul22,2005	310.2	430	5	15
70	26	Ishikawa	Kaga-hashidate	Village	Dec27,2005	11	107	126	89
72	84	Tokushima	Higashiiyayamaso n Ochiai	Village	Dec27,2005	32.3	54	358	5
74	13	Gunma	Kuni-mura akaiwa	Village	Jul05,2006	63	67	117	9
89	9	Tokushima	Maezawa	Village	Jun20,2011	13.3	N	N	N
93	27	Ishikawa	Kaga-Higashitani	Village	Nov29,2011	151.8	N	N	N
96	28	Ishikawa	Shiramine	Village	July09,2012	10.7	N	N	N
98	92	Fukuoka	Niikawa-Tagomori	Village	July09,2012	71.2	N	N	N

102	63	Hyogo	Fukusumi	Post town/Village	Dec28,2012	25.2	N	N	N
106	69	Shimane	Tokorogo	Village	Dec27,2013	25.8	67	5	7
108	46	Shizuoka	Hanazawa	Village	Sep18,2014	19.5	N	N	N
110	31	Yamanashi	Tonaki-jima	Village	July08,2015	15.1	104	204	224

ตารางที่ 4 แสดงรายละเอียดคุณลักษณะเชิงปริมาณขององค์ประกอบทางกายภาพ กลุ่มที่ 1 Villages : mountain village, farming village, island village

ลำดับที่	ลำดับเผยแพร่ข้อมูล	จังหวัด	ชื่อเขตอนุรักษ์	ประเภทชุมชน	ปีที่ขึ้นทะเบียน	ข้อมูลทางกายภาพ (ขนาด/จำนวน)			
						พื้นที่	อาคาร	สิ่งปลูกสร้าง	ภูมิทัศน์
2	37	Nagano	Tsumago	Post town	Sep04,1976	1245.4	205	18	13
11	34	Nagano	Narai	Post town	May31,1978	17.6	157	7	1
21	47	Mie	Seki-juku	Post town	Dec16,1984	25	221	11	1

ลำดับที่	ลำดับเผยแพร่ข้อมูล	จังหวัด	ชื่อเขตอนุรักษ์	ประเภทชุมชน	ปีที่ขึ้นทะเบียน	ข้อมูลทางกายภาพ (ขนาด/จำนวน)			
						พื้นที่	อาคาร	สิ่งปลูกสร้าง	ภูมิทัศน์
24	36	Nagano	Unno-juku	Post town	Apr28,1987	13.2	110	14	9
35	32	Yamanashi	Akasawa	Post town	Jul14,1993	25.6	217	132	22

42	30	Fukui	Kumagawa-juku	Post town	Jul09,1996	10.8	84	39	118
91	81	Yamaguchi	Sasanamichi	Post town	Jun20,2011	20.8	N	N	N
109	35	Nagano	Chiran/Kiso-Hirasawa	Post town	Dec10,2014	13	200	20	16

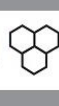
ตารางที่ 5 แสดงรายละเอียดคุณลักษณะเชิงปริมาณขององค์ประกอบทางกายภาพ
กลุ่มที่ 2 Streetscapes of post towns : post town

ลำดับที่	ลำดับเผยแพร่ข้อมูล	จังหวัด	ชื่อเขตอนุรักษ์	ประเภทชุมชน	ปีที่ขึ้นทะเบียน	ข้อมูลทางกายภาพ (ขนาด/จำนวน)				
						พื้นที่	อาคาร	สิ่งปลูกสร้าง	ภูมิทัศน์	
15	60	Hyogo	Kitanocho	Port town	Apr10,1980	9.3	65	71	9	
22	85	Kagawa	Kasashima	Port town	Apr13,1985	13.1	111	0	64	
23	105	Miyazaki	Mimitsu	Port town	Dec08,1986	7.2	96	0	40	
29	1	Hokkaido	Motomachi-Suehirocho	Port town	Apr21,1989	14.5	75	0	25	
30	16	Nigata	Shykunegi	Port town	Apr30,1991	28.5	106	16	108	
33	99	Nagasaki	Higashiyamate	Port town	Apr30,1991	7.5	31	27	86	
34	100	Nagasaki	Minamiyamate	Port town	Apr30,1991	17	51	11	194	
38	77	Hiroshima	Mitarai	Port town	July04,1994	6.9	203	75	17	
60	80	Yamaguchi	Hamasaki	Port town	Nov14,2001	10.3	138	57	16	
77	97	Saga	Hamakanaya	Port	Jul05,2006	2	30	28	1	

			-machi	town/					
83	101	Nagasaki	Oshima-Mura, Kono-ura	Port town	Jun9,2008	21.2	N	N	N
84	25	Ishikawa	kurojima	Port town	Jun30,2009	20.5	148	101	21
85	94	Fukuoka	Kurogi	Port town	Jun30,2009	18.4	N	N	N

ตารางที่ 6 แสดงรายละเอียดคุณลักษณะเชิงปริมาณขององค์ประกอบทางกายภาพ กลุ่มที่ 3 Streetscapes related to the seaport : port town

ลำดับที่	ลำดับเผยแพร่ข้อมูล	จังหวัด	ชื่อเขตอนุรักษ์	ประเภทชุมชน	ปีที่ขึ้นทะเบียน	ข้อมูลทางกายภาพ (ขนาด/จำนวน)			
						พื้นที่	อาคาร	สิ่งปลูกสร้าง	ภูมิทัศน์
12	39	Gifu	Sanmachi	Merchant town	Feb03,1979	4.4	172	2	0
14	72	Okayama	Kurashiki-kawahan	Merchant town	May21,1979	15	237	45	2
20	82	Yamaguchi	Furuichi-kanaya	Merchant town	Dec10,1982	1.7	43	51	44
28	83	Tokushima	Wakimachi	Merchant town	Dec16,1988	5.3	130	40	65
31	50	Shiga	Hachiman	Merchant town	Apr30,1991	13.1	185	93	85
37	64	Nara	Imai-cho	Merchant town	Dec08,1993	17.4	504	119	69
43	15	Chiba	Sawara	Merchant town	Dec10,1996	7.1	92	3	1
44	91	Fukuoka	Chikugo-shoshii	Merchant town	Dec10,1996	20.7	157	98	9
47	88	Kochi	Kiragawa-cho	Merchant town	Oct31,1997	18.3	127	42	1

48	42	Gifu	Iwamura-cho	Merchant town	Apr17,1998	14.6	179	23
51	68	Shimane	Utsubuki-tamagawa	Merchant town	Dec25,1998	9.2	146	28
53	41	Gifu	Mino-cho	Merchant town	May13,1999	9.3	121	10
54	14	Saitama	Kawagoe	Merchant town	Dec01,1999	7.8	88	15
56	17	Toyama	Yamachosuji	Merchant town	Dec04,2000	5.5	92	12
61	93	Fukuoka	Yame-fukushima	Merchant town	May23,2002	19.8	193	349
62	107	Kagoshima	Iriki-fumoto	samurai quarter	Dec25,2003	19.2	69	197
63	40	Gifu	Shimoninomachi-Ojinmachi	Merchant town	Jul06,2004	6.6	200	12
66	102	Oita	Mameda-machi	Merchant town	Dec10,2004	10.7	165	84
67	3	Aomori	Nakacho	Merchant town	Jul22,2005	3.1	42	5
73	96	Saga	Shiotatsu	Merchant town	Dec27,2005	12.8	72	150
76	66	Nara	Matsuyama	Merchant town	Jul05,2006	17	131	90
77	97	Saga	Hamakanaya-machi	Merchant town	Jul05,2006	2	30	28
82	29	Fukui	Obama-nishigumi	Merchant town/	Jun09,2008	19.1	257	46
86	87	Ehime	Uno-machi uwacho	Merchant town	Dec08,2009	4.9	N	N
87	10	Ibaraki	Makabe	Merchant town	Jun29,2010	17.6	N	N

88	65	Nara	Gojo-Shinmachi	Merchant town	Dec24,2010	7	N	N	N
90	46	Aichi	Asuke	Merchant town	Jun20,2011	21.5	N	N	N
94	11	Toshigi	Kauemon-Cho	Merchant town	July09,2012	9.6	N	N	N
103	72	Shimane	Tsuwano	samurai quarter/ Merchant town	Aug07,2013	11.1	N	N	N
104	74	Okayama	Joutou	Merchant town	Aug07,2013	8.1	N	N	N
105	6	Akita	Masuda	Merchant town	Dec27,2013	10.6	N	N	N
107	5	Miyaki	Murata	Merchant town	Sep18,2014	7.4	67	5	7

ตารางที่ 7 แสดงรายละเอียดคุณลักษณะเชิงปริมาณขององค์ประกอบทางกายภาพ กลุ่มที่ 4 Streetscapes of merchant structures : merchant town

ลำดับที่	ลำดับเผยแพร่ข้อมูล	จังหวัด	ชื่อเขตอนุรักษ์	ประเภทชุมชน	ปีที่ขึ้นทะเบียน	ข้อมูลทางกายภาพ (ขนาด/จำนวน)			
						พื้นที่	อาคาร	สิ่งปลูกสร้าง	ภูมิทัศน์
8	75	Okayama	Fukiya	historic industrial village	May18,1977	6.4	80	5	3
18	86	Ehime	Yakaichigokoku	historic industrial village	Apr17,1982	3.5	89	8	40
19	76	Hiroshima	Takehara	historic industrial	Dec10,1982	5	96	38	0

				village					
26	70	Shimane	Oumori-ginzan	historic industrial village	Dec05,1987	162.7	257	40	10
32	95	Saga	Arita-uchiyama	historic industrial village	Apr30,1991	15.9	147	5	129
71	58	Kyoto	kaya	historic industrial village	Dec27,2005	12	119	45	2
75	35	Nagano	Kiso-hirasawa	historic industrial village	Jul05,2006	12.5	200	20	16
78	98	Saga	Hachihongishuku	historic industrial village	Jul05,2006	6.7	130	114	29
79	67	Wakayama	Yuasa	historic industrial village	Dec19,2006	6.3	131	51	5
95	12	Gunma	Kiryu-Shinmachi	historic industrial village	July09,2012	13.4	N	N	N
99	18	Toyama	Yamacyousuji	historic industrial village	Dec28,2012	6.4	N	N	N

ตารางที่ 8 แสดงรายละเอียดคุณลักษณะเชิงปริมาณขององค์ประกอบทางกายภาพ กลุ่มที่ 5 Streetscapes related to industry : mine town, historic industrial town

ลำดับ ที่	ลำดับ เผยแพร่ ข้อมูล	จังหวัด	ชื่อเขตอนุรักษ์	ประเภทชุมชน	ปีที่ขึ้นทะเบียน	ข้อมูลทางกายภาพ (ขนาด/ จำนวน)			
						พื้นที่	อาคาร	สิ่ง ปลูก สร้าง	ภูมิ ทัศน์
3	53	Kyoto	Sanneizaka	Temple- Shrine town	Sep04,1976	8.2	191	116	52
13	55	Kyoto	Saga- torimoto	Temple- Shrine town	May21,1979	2.6	33	6	10
27	52	Kyoto	Kamigamo	Temple- Shrine town	Dec16,1988	2.7	37	46	41
37	64	Nara	Imai-cho	Temple- Shrine town/ Merchant town	Dec08,1993	17.4	504	119	69
45	48	Shiga	Sakamoto	Temple- Shrine town	Oct31,1997	28.7	118	118	57
46	59	Osaka	Tondabayashi	Temple- Shrine town	Oct31,1997	11.2	181	29	5
100	24	Ishikawa	Teramachi- Dai	Temple- Shrine town	Dec28,2012	22	N	N	N

ตารางที่ 9 แสดงรายละเอียดคุณลักษณะเชิงปริมาณขององค์ประกอบทางกายภาพ กลุ่มที่ 6 Streetscapes centered on shrines and temples

ลำดับ ที่	ลำดับ เผยแพร่ ข้อมูล	จังหวัด	ชื่อเขตอนุรักษ์	ประเภท ชุมชน	ปีที่ขึ้น ทะเบียน	ข้อมูลทางกายภาพ (ขนาด/ จำนวน)			
						พื้นที่	อาคาร	สิ่ง ปลูก สร้าง	ภูมิ ทัศน์
4	54	Kyoto	Gion- Shinbashi	Tea- houses	Sep04,197 6	1.4	55	15	4
59	21	Ishikaw a	Higashiyama -higashi	Tea- houses	Nov14,200 1	1.8	91	6	8
81	22	Ishikaw a	Kazue- machi	Tea- houses	Jun09,2008	0.6	34	1	5
82	29	Fukui	Obama- nishigumi	Tea- houses	Jun09,2008	19.1	257	46	16

ตารางที่ 10 แสดงรายละเอียดคุณลักษณะเชิงปริมาณขององค์ประกอบทางกายภาพ กลุ่มที่ 7 Streetscapes of teahouses : amusement quarter

ลำดับ ที่	ลำดับ เผยแพร่ ข้อมูล	จังหวัด	ชื่อเขตอนุรักษ์	ประเภท ชุมชน	ปีที่ขึ้น ทะเบียน	ข้อมูลทางกายภาพ (ขนาด/ จำนวน)			
						พื้นที่	อาคาร	สิ่ง ปลูก สร้าง	ภูมิ ทัศน์
1	7	Akita	Kakunodate	samurai quarter	Sep04,197 6	6.9	40	5	324
5	78	Yamaguch i	Horiuchi	samurai quarter	Sep04,197 6	55	45	267	140
6	79	Yamaguch i	Hiyako	samurai quarter	Sep04,197 6	4	11	39	16
9	104	Miyazaki	Nibi/Obi	samurai quarter	May18,197 7	19. 8	11	127	23
10	2	Aomori	Nakacho	samurai quarter	May31,197 8	10. 6	29	5	79
17	109	Kagoshim a	Chiran	samurai quarter	Nov30,198 1	18. 6	31	159	87

41	107	Kagoshima	Izumi-fumoto	samurai quarter	Dec26,1995	43.8	92	448	33
49	90	Fukuoka	Akizuki	samurai quarter	Apr17,1998	58.6	N	N	N
58	4	Iwate	Jonai-suwakoji	samurai quarter	Jun15,2001	34.8	29	36	326
62	107	Kagoshima	Iriki-fumoto	samurai quarter	Dec25,2003	19.2	69	197	40
65	62	Hyogo	Sasayama	samurai quarter	Dec10,2004	40.2	194	63	72
69	102	Nagasaki	Kojirokuji	samurai quarter	Jul22,2005	9.8	33	136	207
80	61	Hyogo	Izushi	samurai quarter	Dec04,2007	23.1	240	23	11
97	90	Kochi	Doikachu	samurai quarter	July09,2012	9.2	N	N	N
101	43	Gifu	Gujohachima	samurai quarter	Dec28,2012	14.1	N	N	N
103	72	Shimane	Tsuwano	samurai quarter	Aug07,2013	11.1	N	N	N

ตารางที่ 11 แสดงรายละเอียดคุณลักษณะเชิงปริมาณขององค์ประกอบทางกายภาพ กลุ่มที่ 8 Streetscapes of samurai residences : castle town, samurai quart

ลำดับ	พื้นที่	ปริมาณพื้นที่มากที่สุด	ปริมาณพื้นที่น้อยที่สุด	ปริมาณอาคารที่อยู่ในกลุ่มพื้นที่มากที่สุด	ปริมาณอาคารที่อยู่ในกลุ่มพื้นที่น้อยที่สุด
1	กลุ่มที่ 1 Villages	310.2	4.4	430	28
2	กลุ่มที่ 2 Streetscapes of post towns	1,245.4	10.8	205	84
3	กลุ่มที่ 3 Streetscapes related to the seaport	28.5	2	106	30
4	กลุ่มที่ 4 Streetscapes of	20.7	1.7	157	30

	merchant structures				
5	กลุ่มที่ 5 Streetscapes related to industry	162.7	3.5	257	80
6	กลุ่มที่ 6 Streetscapes centered on shrines and temples	28.7	2.6	118	33
7	กลุ่มที่ 7 Streetscapes of teahouses	19.1	0.6	257	34
8	กลุ่มที่ 8 Streetscapes of samurai residences	43.8	4	92	11
สรุปรวม		1859.1	29.6	1622	330

ตารางที่ 12 สรุปข้อมูลคุณลักษณะเชิงปริมาณขององค์ประกอบทางกายภาพแยกตามกลุ่มอาคาร

จากตารางข้อมูลแสดงคุณลักษณะทางกายภาพแยกตามกลุ่มเขตเมืองสามารถสรุปอัตราส่วนความหนาแน่นได้ ดังนี้

1. เขตอนุรักษ์สถาปัตยกรรมทรงคุณค่า (Denken) ซึ่งมีพื้นที่มากที่สุด คือ กลุ่มที่ 2 Streetscapes of post towns จำนวน 1,245.4 ต่ออาคาร 205 เฮกตาร์ มีอัตราส่วนความหนาแน่นของพื้นที่ต่ออาคาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.16 หลังต่อ 1 เฮกตาร์

2. เขตอนุรักษ์สถาปัตยกรรมทรงคุณค่า (Denken) ซึ่งมีพื้นที่น้อยที่สุด คือ กลุ่มที่ 7 Streetscapes of teahouses จำนวน 0.6 เฮกตาร์ ต่ออาคาร 34 หลัง มีอัตราส่วนความหนาแน่นของพื้นที่ต่ออาคาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 56.66 หลัง ต่อพื้นที่ 1 เฮกตาร์

3. เขตอนุรักษ์สถาปัตยกรรมทรงคุณค่า (Denken) ซึ่งมีจำนวนอาคารมากที่สุด คือ กลุ่มที่ 1 Villages จำนวน 430 หลัง ต่อพื้นที่ 310 เฮกตาร์ มีอัตราส่วนความหนาแน่นของพื้นที่ต่ออาคาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.38 หลังต่อพื้นที่ 1 เฮกตาร์

4. เขตอนุรักษ์สถาปัตยกรรมทรงคุณค่า (Denken) ซึ่งมีจำนวนอาคารน้อยที่สุด คือ กลุ่มที่ 8 Streetscapes of samurai residences จำนวน 11 หลัง ต่อพื้นที่ 4 เฮกตาร์ มีอัตราส่วนความหนาแน่นของพื้นที่ต่ออาคาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.75 หลัง ต่อพื้นที่ 1 เฮกตาร์

7. การอภิปรายผล

จากการศึกษาข้อมูลคุณลักษณะเชิงปริมาณของเขตอนุรักษ์สถาปัตยกรรมทรงคุณค่าในประเทศญี่ปุ่น สามารถสรุปได้ดังนี้

1) มีการแบ่งประเภทชุมชนเพื่อขึ้นทะเบียนเป็นเขตอนุรักษ์สถาปัตยกรรมทรงคุณค่าทั้งสิ้น 8 กลุ่ม และแต่ละกลุ่มมีการแบ่งประเภทการขึ้นทะเบียนองค์ประกอบทางกายภาพ ทั้งหมด 4 ประเภท ประกอบด้วย 1.พื้นที่ 2.อาคาร 3.สิ่งปลูกสร้าง 4.ภูมิทัศน์แวดล้อม

2) องค์ประกอบทางกายภาพที่สำคัญ 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ด้านพื้นที่ มีปริมาณมากสุดอยู่ใน กลุ่มที่ 2 และมีปริมาณน้อยที่สุดอยู่ในกลุ่มที่ 7 ส่วนที่ 2 ด้านอาคารที่มีปริมาณมากที่สุดในกลุ่มที่ 1 และน้อยที่สุดอยู่ในกลุ่มที่ 4 องค์ประกอบทางกายภาพทั้งสองด้านมีคุณลักษณะเชิงปริมาณที่แตกต่างกันอย่างมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเขตอนุรักษ์สถาปัตยกรรมทรงคุณค่าไม่ได้คำนึงถึงขนาดของพื้นที่และจำนวนปริมาณอาคารเป็นสำคัญ

3) องค์ประกอบทางกายภาพด้านพื้นที่ซึ่งมีปริมาณมากที่สุดไม่ได้เป็นเขตที่มีปริมาณความถี่ของอาคารหนาแน่นมากที่สุด แต่ในขณะเดียวกันเขตซึ่งมีปริมาณพื้นที่น้อยที่สุดสามารถมีปริมาณอาคารที่มีความถี่หนาแน่นมากที่สุดได้เช่นเดียวกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าความถี่ของอาคารไม่ได้ส่งผลกระทบต่อข้อกำหนดเขตพื้นที่อนุรักษ์สถาปัตยกรรมทรงคุณค่าและการกำหนดเขตไม่จำเป็นต้องมีปริมาณความถี่ของอาคารที่มีความหนาแน่นมาก จึงทำให้พบว่าเขตอนุรักษ์สถาปัตยกรรมที่เกิดขึ้นกระจายอยู่ทั่วประเทศญี่ปุ่น และมีจำนวนเขตอนุรักษ์เกิดขึ้นจำนวนมาก

4) การเพิ่มขึ้นของเขตอนุรักษ์สถาปัตยกรรมทรงคุณค่าในประเทศญี่ปุ่นมีอัตราการเพิ่มขึ้นทุกปี โดยในปี ค.ศ. 2012 มีอัตราการการขึ้นทะเบียนเขตอนุรักษ์สถาปัตยกรรมทรงคุณค่าเพิ่มขึ้นสูงที่สุด ถึง 9 เขต ในเวลา 1 ปี

8. ข้อเสนอแนะ

ประเทศไทยมีพื้นที่มรดกทางสถาปัตยกรรมที่มีคุณค่าจำนวนมากซึ่งอยู่ในภาวะที่ล่อแหลมต่อการถูกทำลาย การกำหนดเขตอนุรักษ์สถาปัตยกรรมทรงคุณค่าเป็นวิธีการที่ประสบผลสำเร็จในระดับหนึ่งในประเทศญี่ปุ่น ซึ่งอาจจะเป็นวิธีการหนึ่งซึ่งช่วยให้การอนุรักษ์มรดกทางสถาปัตยกรรมของไทยคงอยู่ การศึกษาเชิงปริมาณในครั้งนี้เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สำคัญที่ทำให้เป็นรากฐานของการขยายผลการศึกษาเชิงลึก ซึ่งในอนาคตต่อไปจะได้ดำเนินการศึกษาถึงวิธีการกำหนดขอบเขตและความต่อเนื่องของเส้นกำหนดขอบเขตพื้นที่อนุรักษ์สถาปัตยกรรมทรงคุณค่า อันเป็นผลมาจากการศึกษาคุณลักษณะเชิงปริมาณในขั้นต้นซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการพิจารณากำหนดขอบเขตพื้นที่ ตลอดจนมาตรการด้านการดูแลรักษาและมาตรการสนับสนุนเพื่อคงไว้ซึ่งบรรยากาศแวดล้อมทางสถาปัตยกรรมภายในเขตอนุรักษ์สถาปัตยกรรมของประเทศญี่ปุ่น เป็นต้น

9. บรรณานุกรม

Sathapithanon, Lersom. etc. (2003). “Majisuekiri” **Karn Pluk Chumchon Nai Yeepoon Lae Nawtang Patibat** (In Thai). [“Majisuekiri” Communities patriotism in JAPAN: Concept and Praticce]. Bangkok: Faculty of Architecture Chulalongkorn University.

Tiphakorn, Saikaew. (Eds.). (2011). **Garn kamnod khet Phua karn Anurak Krum Akan Sathapattayakam Lae Singpluksang Dunkderm Songkuncar Nai Prathet Yeepoon.** (In Thai) [District for Preservation in DENKEN System JAPAN]. Bangkok: Institute of Asia study Chulalongkorn University.

Techakritkachorn, Terdsak. (2010). Denken System in Japan: Important District for Preservation of a Group of Traditional Buildings. [Nakhara: **Journal of Environmental Design and Planning**] 5

Techakritkachorn, Terdsak. (2016). **Khet Anurak Sathapattayakam Songkuncar Nai Prathet Yeepoon.** (In Thai) [District for Preservation in DENKEN System JAPAN]. Bangkok: Chulalongkorn University.

